

آمایش تاب آوری در برابر زلزله (مطالعه موردی: محله های پاسداران و شهدای شهر ایلام)

دکتر آنوش اسکندری^۱، میکائیل آراسته فر^۲

^۱دکتری مدیریت برنامه ریزی شهری، مؤسسه آموزش عالی عمران و توسعه، همدان، anoosh.es@gmail.com

^۲کارشناسی پیوسته شهرسازی، مؤسسه آموزش عالی عمران و توسعه، همدان، Mikaeel937@gmail.com

چکیده

هدف کلی بررسی میزان تاب آوری زلزله در محله های شهدا و پاسداران شهر ایلام بود، این تحقیق با روش تحلیلی- تبیینی، نظریه مورد بحث را مورد کنکاش فقهی قرار می دهد. در این پژوهش از مدل تحلیلی استفاده شد. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات، توصیفی- تحلیلی همراه با سبک استدلالی متعارف در زمینه مطالعات کاربردی و اجرایی است. به این صورت که پس از مطالعه ی مجموعه اطلاعات جمع آوری شده در ارتباط با موضوع، به تجزیه و تحلیل و استدلال و اطلاعات موجود می پردازیم و در نهایت به نتیجه مطلوب رسیدیم. با توجه به مباحثی که در مبانی نظری به میان آمد، عوامل موثر بر تاب آوری بافت در برابر زلزله به دو بخش عوامل درونی و بیرونی ساختمان تقسیم گردید. با توجه به بخش تحلیل و روی هم گذاری لایه های مختلف که هر یک معرف شاخص های تاب آوری در برابر زلزله هستند، میزان تاب آوری بخش های مختلف بافت در برابر زلزله مشخص گردید. همچنین نواحی مختلف منطقه نسبت به عوامل درونی و بیرونی مورد سنجش قرار گرفت. نتایج تحلیل نشانگر بالا بودن درجه ی آسیب پذیری بافت (بیش از 55٪) در برابر زلزله است.

کلیدواژه ها: تاب آوری، زلزله، شهر ایلام، محله پاسداران و شهدا

آن جواب دهد و اقدامات و اصلاحات لازم را در زمینه کاهش خطر زلزله انجام دهد. زمین لرزه در سطح زمین احساس می شود ولی کانون آن، به عبارت دیگر ناحیه ای که در آنجا زمین لرزه تولید می شود در اعماق زمین و در سطح یا فضایی محدود می شود که حدود آن برای ما معلوم است [۱].

بهسازی و نوسازی بافت فرسوده شهری، موضوعی پیچیده و چند وجهی و میان بخشی با ابعاد کالبدی، شهرسازی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و نظایر اینهاست. مداخله در بافت فرسوده نیازمند انقلابی و رنسانسی است تا رخوت و رکود را از بین برده و روندی پیش رو را آغاز نماید [۲].

در این مجال سعی بر آن است تا جایگاه مردم و دولت و میزان مشارکت مردم در فرایند نوسازی و تأثیر نوسازی بر فضای شهری در منطقه مورد مطالعه به چالش کشیده شود. در این پژوهش، پژوهشگر به بررسی تاب آوری در برابر زلزله برای برخی از مناطق

۱- مقدمه

زلزله یکی از پدیده های طبیعی است که بشر هنوز نتوانسته زمان دقیق وقوع آن را پیش بینی کند فقط توانسته اقدامات احتیاطی درباره آن انجام دهد و هر ساله طبق برآوردهایی که انجام شده، در سراسر جهان در حدود یک میلیون زمین لرزه رخ میدهد. به طور کلی تعداد اندکی زمین لرزه بزرگ هر ساله در مناطق مختلف روی می دهد که در صورت وقوع نیز مخربترین نیروهای طبیعی زمین محسوب می شود.

همراه با لرزش زمین، خاکها روان شده و سازه های ساخت بشر ویران می شوند و به علاوه در اثر زمین لرزه هایی که در مناطق مسکونی اتفاق می افتد اغلب خطوط انتقال نیرو و گاز گسیخته شده و سبب آتش سوزی وسیعی می شود. پس به راستی چه عواملی باعث زمین لرزه ها می شوند که بشر سعی می کند به